

PAPERS DE VERSÀLIA

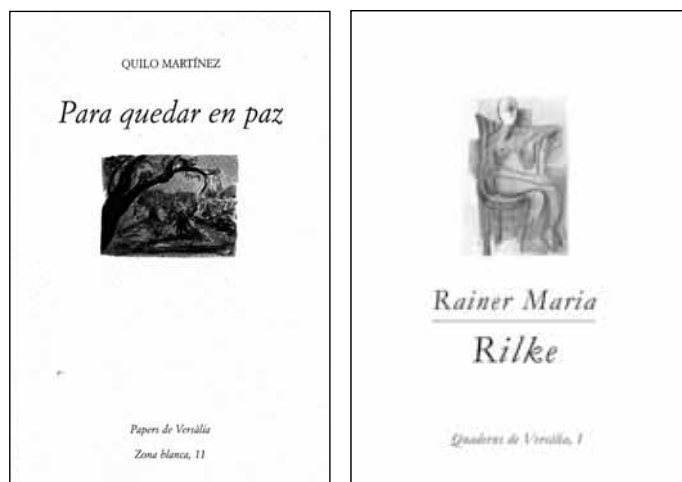
Una renovada aposta per la poesia

Un poemari de Quilo Martínez i una aproximació a Rilke, les dues noves propostes de Papers de Versàlia

Papers de Versàlia ha representat, en l'àmbit de la creació i difusió de la poesia, una de les iniciatives de més llarg recorregut i major solidesa intel·lectual de les darreres dècades. Nascuda de l'entusiasme d'un grup de poetes "sabadellencs" i conduïda sempre pels senderis del rigor i la pluralitat, ens ha deixat, fins al dia d'avui, una acurada col·lecció de *plaquettes* temàtiques (concretament 26) en què han participat més d'una seixantena de poetes catalans, espanyols i estrangers, així com una desena de llibres de poesia dins la col·lecció *Zona blanca*. A tot això, s'hi ha de sumar mig centenar d'actes, en els quals han convergit poesia, art i música; unes Primeres Jornades de Tardor amb la presència de poetes de primer ordre de les lletres catalanes i espanyoles, i un primer títol de la col·lecció *La Galeria*, pensada com una "exposició" de quadres amb peus poètics.

A ningú que conegui les dificultats inherents a qualsevol proposta poètica nascuda sense l'aval de les institucions públiques ni el suport inequívoc i permanent de les privades, a ningú, dèiem, se li escapa que aquelles acaben per ser efímeres. Lluny d'això, i quan la crisi econòmica ha minvat els recursos que unes i altres abocaven a iniciatives culturals no mediàtiques, Papers de Versàlia ens ofereix dues noves propostes: un nou llibre de la col·lecció *Zona Blanca* i el primer número d'una nova col·lecció anomenada *Quaderns de Versàlia*. Cal recordar, però, abans de parlar-ne, que totes les publicacions d'aquesta associació de poetes neixen d'un pressupòsit irrenunciable: apropar la poesia a tothom que hi estigui interessat. D'aquí que les *plaquettes* sempre es distribuïssin gratuïtament entre els assistents als actes públics i s'enviessin a més de tres-centes adreces d'entitats i particulars, i d'aquí també que els llibres es vinguin a un preu més que raonable a les llibreries.

Dit això, ens hem de felicitar de la publicació del darrer llibre del poeta d'origen xilè Quilo Martínez. Sota el títol *Para quedar en paz*, l'autor, més conscient de la fragilitat de la vida des que va patir una embòlia, fa un repàs sentimental dels seus orígens i recupera en l'evocació de paisatges emocionals i en la sonoritat de la paraula indígena un origen lluny de la dolorosa experiència de l'exili. És la poesia de Quilo elegiaca i propera. Lluny de l'artifici verbal i el concepte fosc, el seu vers flueix com un riu cabalós de reflexos, com si s'hi arrosseguessin els paisatges de forma dinàmica, impressionista. Però no tot el llibre és rememoració de la naturalesa xilena, també s'evidencia la necessitat del poeta de compartir els records, no tots feliços, com una doble manera de pervivència: els dipositaris dels nostres records ens permeten sobreviure'ns, alhora que aquests muten en els records d'aquells i, així, passem a ser també els seus records.

La segona publicació, que ja ha sortit a la llum, inicia una nova aventura: l'edició de quaderns monogràfics sobre grans poetes de la literatura universal que, d'alguna manera, han suscitat l'interès dels poetes de Papers de Versàlia. No es tractarà, però, de llibres d'erudició crítica a l'ús sinó d'una proposta certament nova; hi convergiran textos d'anàlisi, noves traduccions i poemes originals escrits a la llum del poeta de referència.

El primer número d'aquesta col·lecció s'ha dedicat al gran poeta txec en llengua alemanya Rainer Maria Rilke. Considerat un dels poetes europeus més influents del segle XX per la seva solidesa intel·lectual i la seva veu insubornable, havia estat una mica oblidat a casa nostra per les darreres generacions de poetes. És per aquest motiu i per l'assumpció del repte d'una nova relectura que ens trobarem davant un llibre insòlit i suggeridor. Especial, també, perquè es dedica al record de la petita Maria, la filla del poeta Josep Gerona i la pintora Natividad Ayala.

R. M. Rilke és un exemple d'una poesia que rarament deixa marge a una lectura distesa. El seu discurs poètic és ferm en la convicció que la Poesia no és un gènere literari més, una altra forma "d'exercir" la literatura, sinó que és l'evidència que hi ha connexions subtils i profundes entre l'observable, que circula a la llum del món, i els misteris de l'ésser i de la seva existència, entre la vida i la mort, que són —a la fi— una sola cosa.

El primer llibre d'aquesta col·lecció, doncs, pretén obrir-la amb majúscules. Esperem que els temps siguin propicis i puguem gaudir de nous títols i d'aquesta aposta per una literatura a l'abast de tothom, però essent conscients que popularitzar l'accés a la Poesia no és el mateix que simplificar-la o frivolitzar-la.